ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏମ୍ ସି ସଂଖ୍ୟା. 4571/ 2023

ଭାଗିରଥୀ ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ...... *ଆବେଦନକାରୀମାନେ*

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବାଶିଷ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଅଧିବକ୍ତା

-ବନାମ-

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ...... ***ପ୍ରତିପକ୍ଷ***

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶଶାଙ୍କ ପାତ୍ର, ଏ ଏସ୍ ସି

ପୀଠାସୀନ:
ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଆଦେଶ

ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା. **02.11.2023**

01. 1. ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

2. ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମ୍ପୃକ୍ତି ଲୋଡ଼ିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାରଣ ସଂଖ୍ୟା 576/2009ର ଜି.ଆର୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1520/1999ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପୁରୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ।

3. ମାମଲାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, 28.11.1999ରେ ପ୍ରାୟ 1.00 AM ବେଳେ ସୂଚନାଦାତା ତାଙ୍କ ଟ୍ରକ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା OR-X-6711ରେ ପୁରୀକୁ ଫେରୁଥିବା ବେଳେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସତ୍ୟବାଦୀରେ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଟ୍ରକକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଟ୍ରକ୍ ରେ ପୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ଗାଡ଼ିରେ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ବାଧ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସୂଚନାଦାତା ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅଶ୍ଳୀଳ ଭାଷାରେ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମୁଷ୍ଟି ପ୍ରହାର କରି ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବଳପୂର୍ବକ ସେହି ଟ୍ରକ୍ ରେ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ବୀର-ନରସିଂହପୁର ନିକଟ ରାସ୍ତାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କୁ ଟ୍ରକକୁ ଅଟକାଇବାକୁ କହିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସୂଚନାଦାତା ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇ ନଥିଲେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୂଚନାଦାତା ତଥା ଗାଡ଼ିର ସହାୟକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗାଡ଼ିକୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆହତ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ଆଧାରରେ, ଚନ୍ଦନପୁର ପି.ଏସ୍.କେସ୍ ସଂଖ୍ୟା 119/1999ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆରକ୍ଷୀ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 341/323/294/427/506/34 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ 30.11.1999ରେ ଆରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

4. ଏହି ମାମଲା ବିଚାରଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ବିଭାଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସହ ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯଥା ନବଲ୍ କିଶୋର କେଡ଼ିଆ, ନରସିଂହ ପାତ୍ର ଏବଂ ନନ୍ଦୀ ରଞ୍ଜୟ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପୁରୀ 01.02.2018 ତାରିଖର ରାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପରୋକ୍ତ ନାମିତ ସହଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

5. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଜି. ଆର୍. କେସ୍ ସଂଖ୍ୟା 1520/1999ର ରାୟ ସମୟରେ, ଉକ୍ତ ରାୟରେ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.2, ଯିଏ ଏହି ମାମଲାର ସୂଚନାଦାତା, ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍.ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିବୃତି ଉପରେ ଆଧାର କରି, ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଏହାର ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ।

6. 01.02.2018 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହତ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ/ ତର୍ଜମା କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କ୍ରମଶଃ ଏହା ଏକ ଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଆହତ ସୂଚନାଦାତା ଘଟଣାଟି କିପରି ଘଟିଲା, ତାଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ରମଣ

ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଆଘାତ, ଗାଡ଼ିକୁ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତରୀ ଅଧିକାରୀ ଆହତଙ୍କ ଉପରେ ଆଘାତକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଆହତଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବରଣୀ ସହିତ ସୁସଂଗତ ତଥା ନିର୍ବିବାଦୀୟ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ନିମ୍ନରେ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆଶା କରାଯିବ । ***ମେଘା ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 2004 SCC (Crl.) 58*** ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସହ ଅପରାଧୀଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବା ଦ୍ୱାରା ସମାନ ମାମଲାରେ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଦୋଷମୁକ୍ତି ହେବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ ନାହିଁ କାରଣ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ସମଗ୍ର ଦିଗକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇପାରେ । ଆହୁରି, ***ଗୋର୍ଲେ ସେକ୍ସନ୍ ନାଇଡୁ ବନାମ ଏ.ପି. ରାଜ୍ୟ AIR 2004 SC 1169*** ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଧି ଧାରା 3 ଏବଂ ପ୍ରମାଣର ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ **ସହ-ଅପରାଧୀ ଦୋଷମୁକ୍ତି** ହେବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ **ଦୋଷମୁକ୍ତି** କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଉପଯୁକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ମାମଲାରେ ଅଗାଡ଼ିରୁ ଶସ୍ୟକୁ ଅଲଗା କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "(vi) ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 482 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ (ଯେଉଁ ତଥ୍ୟକୁ ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇପାରିବ) ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 482 ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଅସାଧାରଣ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ତଥ୍ୟଗୁଡିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପ୍ରକୃତିର ନଥାଏ ଯାହାକୁ ବିଚାର ସମୟରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣରେ ଅନୁବାଦିତ କରାଯାଇପାରିବ ।
>
> (vii) ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ **ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ** ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବାର ବିଚାର ସହ ଅପରାଧୀଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଧିର ଧାରା 40 ରୁ 43 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧିକ ରାୟ **ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷମୁକ୍ତି**

HIGH COURT OF ORISSA
सत्यमेव जयते

ହେବାର ରାୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଧାରା 482 ସି.ଆର୍.ପି.ସି. ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ରାୟ କେବଳ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କିଏ ପକ୍ଷ ଥିଲେ କିମ୍ବା **ଦୋଷମୁକ୍ତିର** ତଥ୍ୟ ଥିଲେ ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ।

(ix) ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ **ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ** ପଳାତକ **ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ** ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ଶୁଣାଣିରେ **ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ** ଖଲାସ ହେବା କଥା ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 482 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବିଚାର କରିବାବେଳେ ତାହାକୁ ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପରିସ୍ଥିତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(x) ଏକ ରାୟ ଯାହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବିଷୟ ମତବାଦର ଆହ୍ୱାନକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

(xi) ଉପରୋକ୍ତ ସାଧାରଣ ନୀତିଗୁଡିକ ବିଷୟ ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ବିଚାର କରିବେ ଯେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 482 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ । ସେହି ବିରଳ ତଥା ବ୍ୟତିକ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ମାମଲାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ଅଭିଜ୍ଞତା, ଦୂରଦୃଷ୍ଟି, ସଂଯମତା ଏବଂ ସତର୍କତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେଉଁଠାରେ ଅସାଧାରଣ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରର ଆହ୍ୱାନ ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାଧାରଣ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତି ଆଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ।"

7. ଆଇନର ସ୍ଥିତି ଉପରେ, ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ଉପର ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ, ଯାହା ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି । ମାମଲାର ବୟସକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଜାମିନ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜାମିନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ଯଦି କିଛି ଥାଏ ପାରିତ କରିବେ, ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବେ ।

୪. ତଦନୁସାରେ ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏମ୍ ସିର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଛି ।

(ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଏସ୍. କେ. ପରିଡା

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ସୁଶ୍ରୀ ଲୋପାମୁଦ୍ରା ମହାନ୍ତି
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

HIGH COURT OF ORISSA सत्यमेव जयते